

Stanowisko nr 2/2026 **Rady Krajowej Sekcji Oświaty i Wychowania NSZZ "Solidarność"** **ws. pozorowanych przez MEN konsultacji dotyczących „Kompasu jutra”**

Krajowa Sekcja Oświaty i Wychowania NSZZ „Solidarność” stanowczo protestuje przeciwko sposobowi prowadzenia przez Ministerstwo Edukacji Narodowej konsultacji społecznych dotyczących inicjatywy „Kompas jutra”, w tym zmian w podstawach programowych. W ocenie KSOiW mamy do czynienia nie z rzeczywistym dialogiem społecznym, lecz z działaniami o charakterze pozorowanym, które naruszają elementarne standardy konsultacji publicznych i lekceważą rolę partnerów społecznych.

Wyznaczenie zaledwie siedmiodniowego terminu na przedstawienie opinii do projektowanych zmian w podstawach programowych należy uznać za działanie niedopuszczalne i sprzeczne z zasadą rzetelnego dialogu. Podstawy programowe są dokumentem o fundamentalnym znaczeniu dla całego systemu edukacji, organizacji pracy szkół oraz zakresu obowiązków nauczycieli. Nie jest możliwe przeprowadzenie poważnej analizy merytorycznej, konsultacji eksperckich i uzgodnień środowiskowych w tak krótkim czasie. W praktyce oznacza to sprowadzenie konsultacji do czysto formalnego obowiązku, bez zamiaru rzeczywistego uwzględnienia głosu środowiska oświatowego.

KSOiW NSZZ „Solidarność” z całą stanowczością podkreśla, że prowadzone obecnie przez Panią Minister wizyty w szkołach i spotkania przedstawiane jako „konsultacje” po upływie formalnego terminu opiniowania projektów należy ocenić jako działania o charakterze wizerunkowym, a nie konsultacyjnym. Tego rodzaju aktywność, realizowana po zamknięciu ustawowego etapu zgłaszania uwag przez partnerów społecznych, jest przejawem lekceważenia ich roli oraz wyrazem hipokryzji w deklarowanym podejściu do dialogu i współpracy ze środowiskiem edukacyjnym. Nie można mówić o konsultacjach wtedy, gdy decyzje proceduralne zapadają wcześniej, a późniejsze spotkania mają charakter wyłącznie promocyjny.

Tak prowadzony proces podważa zaufanie do państwa jako organizatora polityki edukacyjnej oraz do samej idei dialogu społecznego. Partnerzy społeczni nie mogą być traktowani jako element dekoracyjny procedury, którego rolą jest jedynie potwierdzenie, że konsultacje się odbyły. Rzeczywisty dialog wymaga czasu, dostępu do pełnych materiałów, możliwości zgłoszenia uwag i odniesienia się do nich przez projektodawcę. Tych elementów w obecnym procesie zabrakło.

Krajowa Sekcja Oświaty i Wychowania NSZZ „Solidarność” uznaje tryb prowadzenia konsultacji w sprawie „Kompasu jutra” za nierzetelny i nieakceptowalny. Sprzeciwiamy się praktyce skracania terminów opiniowania kluczowych dokumentów oświatowych do nawet nie minimum proceduralnego oraz zastępowania realnych konsultacji działaniami medialnymi. Takie postępowanie narusza zasady dialogu społecznego i godzi w powagę procesu stanowienia prawa oświatowego.

KSOiW NSZZ „Solidarność” wzywa Ministerstwo Edukacji Narodowej do ponownego przeprowadzenia pełnych, rzeczywistych konsultacji społecznych dotyczących zmian w podstawach programowych, z zachowaniem adekwatnych terminów i z realnym udziałem reprezentatywnych partnerów społecznych. Do czasu spełnienia tych warunków środowisko oświatowe ma pełne podstawy uznawać obecne działania za fasadowe i niewiarygodne

*Przewodniczący KSOiW
NSZZ „Solidarność”
dr Waldemar Jakubowski*